

Намислих темата да не засяга само децата, а и големите, въобще противенето (съпротивата, реакционността) в нашия живот. Съществуват реакционност, има хора реакционери, големи и малки, и от малкия ми опит разбрах, че в крайна сметка реакционерът дълбоко в себе си е добър. Реакционери са най-чувствителните хора. Този, който въстава в живота и казва Не, може в себе си да казва Да. В Евангелието има един случай, ако помните, който Христос разказва, където един баща казал на единия син: върви, работи на лозето, той казал: Не!, но след това го направил. Казал и на другия да го направи, той отвърнал: Да, ще го направя!, но не го направил. Реакционерът понякога е такъв в думите си, и това се дължи на нещо, което в даден момент се е случило в живота му. Не съществуват реакционери от нищото, всички тръгват отнякъде. За да реагираш на нещо, в даден момент по-скоро си бил наранен, изпитал си болка, разочаровал си се, изморил си се, загубил си вяра и си се разтърсил, защото някой не е подходил правилно към теб или ти е предал нещо по погрешен, абсолютен, строг начин, и ти се противиш. Кой се противи на слънцето, което блести? Едно слънце, което идва като обилна светлина в живота. Кой се противи на Христос, когато Той дойде в живота му по благ начин, с благородство и доброта? Там не се противиш. Но когато дойде някой с високо вдигнат пръст, когато дойде някой, който не зачита твоята личност и ти говори рязко, има претенции от твоя живот, не идва с добро, а с категоричен тон иска да те принуди, тогава се възпротивяваш.

Другият не иска натиск. Това, което казваш, може да е добро, но го казваш по погрешен начин, колкото и да е добро, както и вие майките, всички сте свати в това, което казвате, но сте неприемливи в начина, по който го казвате. Много сте добри към съпруга ви, всички ваши съвети са преуховни, прехубави, но начинът понякога е рязък, твърд, ироничен и да не говоря само за жените, защото не дойдох тук да обвинявам мнозинството, просто казвам жените, защото в Църквата те се чувстват като у дома си. Жените са повече в Църквата, мъжете са по-малко, но и мъжете може да упражняват натиск и да предизвикват съпротива в съпругата си чрез тона, който им държат. Тоест ако искаш да усладиш жена си, трябва да се отнесеш към нея по правилен начин. Ако говориш рязко, абсолютно, с тон на авторитет, на началник вкъщи, е естествено нейната душата да се възпротиви. Следователно, реакционността започва отнякъде, никой не се ражда реакционер, всички жадуваме някой да ни помогне, но помощта трябва да се окаже с уважение към нашата личност. Затова, когато четях живота на някои хора, които били атеисти в живота, еретици, бунтовни, деспотични и анархични типове, които трошали всичко, установих нещо страшно. Зад тези хора много

Съпротива?

Написано от Архим. Андрей Конанос
Понеделник, 19 Септември 2016 14:08

пъти се крие едно семейството, какво мислите? - християнско. Зад живота на бунтовни хора и атеисти - четем примерно живота на Маркс, Сталин, на друг атеист. И пише: баща му имал връзка с Църквата (от епохата му, разбира се). Майка му била много религиозна, другият имал брат, който бил много църковен. И се питам- как от такъв християнски, религиозен дом, както казваме, излиза толкова голяма съпротива? Защо? Защото не е достатъчно да казваш, че си от Църквата. Когато чувам някой да казва, че е от Църквата, започвам да се замислям какво ще рече, че е от Църквата. Може да казваш, че си от Църквата, но и да си изключително егоист в твоето поведение и абсолютен в твоя нрав. И другият вкъщи да трепери пред теб и да се страхува да говори и да е ял бой в името на Христос, да е ял бой, за да отиде на църква, да е чул обидни думи, да е чул иронични думи, да иронизираш твоя човек в името на Христос. Принизяваш твоето дете в името на Бога. И тези деца какво правят? Противят се. Не обичат Бога. Св. ап. Павел казва нещо страшно, внимавайте, защото определени пъти заради вас се хули Божието име сред езичниците. Заради вас, казва апостолът, т.е. вие предизвиквате другите да стават такива, каквито стават, и предизвиквате нерви, натиск, задавяш твоя човек, душата му отритва и зарязва всичко. Затова имаме явлението, където вашите деца, които държите в обятията си и правите с тях каквото си искате докато са малки, веднага щом отидат в чужбина да учат или веднага щом се оженят и си тръгнат от вас, да зарязват всичко, което са знаели за Църквата. Противят се, защото казват: не издържам вече тази среда, не искам един такъв Бог, едно такова възпитание. И имат право, защото Бог не е този, на който сме ги научили. Бог не е такъв, както ние си Го представяме – това оказващо натиск лице, дразнещо, което знае да дава само наказания, само заплахи и да сочи само ада. Бог не е този - това е голямата разлика. Някой пише за стареца Порфирий: когато се запознах със старец Порфирий, в душата ми се пробуди един нов Христос. Сякаш видях Христос за първи път в живота си. Другояче си Го представях, другояче Го бях научил от майка ми и баща ми, другояче ми Го показва старец Порфирий и той ми показва любов. Аз бях скитник, и той ме прегърна. Аз бях лош и той ми каза: ти си много добро дете. Как да се възпротивиш на някой, който ти казва, че си много добро дете, докато ти си скитник. Когато ти каже - за мене си Божие дете, Бог те обича, там се парализираш, сваляш всеоръжието на своята отбрана. Това ще рече противенето- отбрана, човекът се отбранява се, страхува се. Този, който се противи, го прави, защото се страхува. Той ти казва: душата ми е в опасност от другия, щастието ми е под заплаха, моята свобода, моето достойнство. И какво правя? Съпротивлявам се, за да се спася, за да мога да оцелея. Но пред един свят човек се откриваш, хвърляш на земята твоите оръжия и казваш: отче, по-лош съм от този, за който говориш и колкото повече ми казваш, че ме обичаш, толкова повече ще ти казвам моите грехове без съпротива, със смирение. Това е целта. Успя ли да накараш твоето дете, жена, мъж да се отпуснат пред теб, да отворят своята душа, да станат твои приятели, да се обикнете, единият да не казва на другия: аз имам право! Колкото повече се опитваме да защитим нашето право, толкова повече съпротива предизвикваме в другите. Когато обаче кажеш *не съм прав!* - както казал Христос. Христос какво казал-

вземете правото всички вие, и разпнете Мен! Аз вземам цялата ваша несправедливост. Аз съм лошият, така искате? Аз ще съм лошият

. Писанието казва един страшен израз- Христос приел да стане пред проклет Бога, защото този, който разпвали, наричали проклет. Казвали: представи си колко е лош, за

Съпротива?

Написано от Архим. Андрей Конанос
Понеделник, 19 Септември 2016 14:08

да Го разпнат. Христос казал-

за да ви успокоя от съпротивата на вашата душа, от гнева, който изпитвате към Бога, от нервите, които ви прихващат да отмъстите, да освирепеете, да се разгневите, накажете Мен

. Затова обичаме Христос, защото Той не предизвиква съпротива у нас. Тези, които се представят за Христови, предизвикват съпротива. Тоест аз, един катехизатор, един родител спрямо децата, ние изкривяваме представата за Христос. Това е нашата голяма грешка.

Лимасолският митрополит Атанасий написа - не знам дали го написа или го каза и са го записали, но в интернет съществува това, където казва, че религиозните хора са най-опасният тип хора в Църквата. Митрополит Атанасий го написа - казваш, че си религиозен, но зад твоята религиозност може да се крие нещо опасно за твоето дете. Да се крие натиск, да се крие твърд тон, а не благородство, не уважение, не любов. Толкова години близо до Христос се питам - какво успях да науча? Да стана по-егоист, по-капризен, по-абсолютен, или да стана по-снизходителен, по-състрадателен, с по-голямо разбиране към човека, който има проблем? Това е въпросът. Ходя на бдения, но разбирам ли болката на моя брат? Моля се с броеница, но дали стягам на възел душата на моя брат или отпускам възела на душата му? Казвам, че говоря на Бога, но с жена ми и мъжа ми говоря ли? Това ще види детето вкъщи и душата му ще приеме посланието от Бога, че Бог не е само думи, а опит, любов, истина е това, което казва Евангелието. Откъде го знаеш, детето ми? Отче, видях го вкъщи, баща ми вчера се върна вкъщи, целуна майка и й каза: върнах се, мила, върнах се, сладост моя, върнах се, любов моя! И аз разбрах, че съществува Света Троица. Защото видях вкъщи една света троица- баща ми, майка ми и Христос посред тях. Това е светата троица у дома. *Където са двама или трима, събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях.*

Едно такова дете не се противи, ако на него му кажеш нещо за Бога, то казва: наистина, родителите ми на дело живеят евангелските думи, без фарисейство, без лицемерие и без това, което наричаме мнимост, витрина. Както аз сега съм малко витрина, сложих си хубавото расо, вие си облякохте хубавите дрехи, всички сме усмихнати и учтиви. Тук в залата сме добри, но тук ли е животът? Това тук е една хубава проява и всички сме много любезни. Въпросът е детето, което сега те гледа любезен, да те види и вкъщи да бъдеш истински човек, където ще падаш, ще ставаш, ще искаш прошка и отново ще полагаш усилие. Не да казваме това, както казваше някой -

с тон на авва, а с нрав на ага

. Както казваме в Гърция, прави на свят. Но когато го познаеш, този, който е с тон на светец, се оказва, че е с нрав на ага. Тоест не търпи възражение. Едно дете ми каза за баща си:

ако баща ми каже нещо вкъщи, отче, значи трябва да стане! Ако го попитаме защо и как, не подлежи на обсъждане. Няма диалог, няма обяснение, има само тропане по масата, удар по вратите и ако не слушаме, удар с юмруци. И накрая става това, което баща ми иска

. Този човек подготвя вдругиден сина да троши витрини, да пали автомобили и да създава безредици дали в Атина, дали някъде другаде, където стават. Безредиците,

Съпротива?

Написано от Архим. Андрей Конанос
Понеделник, 19 Септември 2016 14:08

които станаха в Атина преди няколко години и на площад „Синтагма“ дори плочите извадиха, мраморни късове, представи си каква ярост са имали тези млади хора в душата си, какъв гняв, какъв бунт, от какъв дом са излезели и колко много в техния дом се е задавила тяхната душа. Те излязоха навън и трошаха всичко. Затова, когато ми казваш, че си християнин, нека да изследваме малко повече какво ще рече християнин. Християнин означава този, който не упражнява натиск, освен върху самия себе си, ако иска и колкото иска. Означава този, който пости, но не предизвиква другия насила да пости. Ще постиш ако искаш, детето ми, когато можеш и колкото издържаш. Не говоря за детето от основното, то ще яде това, което ядете вие. По-големият ученик обаче трябва сам да реши и да приеме дадено нещо. Това как се казва? -

интериоризация

на духовния живот. Не повторение, каквото гледаш да го копираш, а да го преживееш и да знаеш защо го правиш.

Когато едно дете ми казва, че е много добро дете, аз го питам защо?

- Не ходя на стадион ми казва, отче, аз съм много добро дете!

Не го приемам така, а му казвам

- Защо не ходиш на стадиона, защо е лошо да отидеш? И Защо го правиш?

Друг казва:

- Нямам връзки с момичета, отче, и съм добър.

И му казвам :

- Защо си добро дете, след като нямаш връзки? Разбрал ли си защо?

Съпротива?

Написано от Архим. Андрей Конанос
Понеделник, 19 Септември 2016 14:08

Да знае защо, т.е. причината, а не просто видях го и го направих. Защото вдругиден, когато излезе в живота и не знае защо прави дадено нещо, хората до него лесно ще го завлекат в друг, по-различен живот. Трябва да водиш, както казваме, съзнателен духовен живот, със съзнание, да знаеш защо правиш това, което правиш. Оттук, каквото и да видиш след това в живота, няма да се възпротивиш, няма да полемизираш, няма да се разгневиш, защото ще кажеш- знаех защо го направих. Избрах го, искам и постя, искам и се моля, искам и отивам на църква, и затова не се противя. Искam и го правя. Не ми го наложи някой. И какво да правим, отче – питате - да оставим децата ни да ходят на църква, когато си искат? Не, в основното училище ще идват с вас, но когато влязат в гимназията, ще трябва да им казваш: ще ходим на църква - с радост – елате и вие! Ако не иска, започва дискусията и там не очаквайте отговори от мен, няма аз да ви кажа какво ще правите, а Бог ще ви просветли кога ще говорите, кога ще мълчите, кога ще заплачете и кога ще ударите нежна плесница съобразно възрастта, а върху ръката, когато удря плесница, трябва да пише *обичам те!* а не *имам нерви!*, *Скъса ми нервите и се възмутих* ! Едно е тази плесница, а друго плесницата на любовта. Детето разбира плесница на любовта, не плесницата, понеже си се уморил и целия ден си бил на работа. И какво си казва: *сега майка ме удря, защото има нерви, не защото ме обича. Сега баща ми ме ругае, не защото ми иска доброто, а защото се е нервирал на началника си на работата* . Тези неща предизвикват съпротива.

Всичко това, което казвам, вярвам, че разбирате, че ни води до по- дълбоко себеизследване и до това да разберем, че нещата не са черно-бели и само повърхност, а са малко по-дълбоки. Нека потърсим малко и да видим какъв духовен живот водим, какви християни сме, дали сме християни. Аз се питам: Христов ли съм наистина? Някой ми каза: добре, ти си свещеник и питаш такива неща? Ти не си ли Христов? Христов съм като свещеник, Свещенството ми е Христово, но аз Христов ли съм, така, както Христос ме иска? Или Христос може да каже на някой: не те зная, не напомняш за Мен, другите те гледат и не се сещат за Христос, а за нещо друго.

Когато ме ръкоположиха, знаете ли какво ми каза едно дете в училище?

- Браво, сега стана поп, за да казваш цял живот *не тук! Не там! Не прави това! Не прави онова* ! Затова ли станяхте поп, отче?

Съпротива?

Написано от Архим. Андрей Конанос
Понеделник, 19 Септември 2016 14:08

Аз му казах:

- Не. – изумих се.

Попитах го:

- Защо говориш така?

Защото в очите на детето християнският живот се е асоциирал с постоянни забрани. Всичко е грях, всичко са грехове, за всичко *Внимавай!*, за всичко заплахи. Това не го искам! – казва детето.

Помолих Бога да не стана такъв по тази причина- защото видях, че това предизвиква отдалечение и съпротива.

Светците тръгнали в живота, докосвайки Божията воля, те поискали да видят какво ще рече Бог, тези неща не идват наготово, да вземеш едно хапче и да научиш всичко, а направили и грешки и от тях се научили и се поправили.

Старецът Порфирий в началото бил много строг и категоричен, но си казал: ще стана снизходителен. И вместо да държи Кормчая книга, за да упражнява натиск върху хората и да ги плаши, той я използвал, за да услади душите им, да ги спаси и задържи близо до Бога. Така не се противиш и оттогава хората го обикнали и се стичали при него.

Една госпожа ми каза, че отишла при старец Порфирий в Оропо и навън чакали различни хора, всякакви грешници, но той обичал всички. Докато един друг свещеник би предизвиквал страх и те биха казвали: ох, няма да отида да му кажа греховете си! А при него отивали всички. Без никаква съпротива, без душата им да ритне. Тази госпожа ми каза: Веднъж видях една жена, която в крайна сметка не беше жена. Беше мъж и си

Съпротива?

Написано от Архим. Андрей Конанос
Понеделник, 19 Септември 2016 14:08

казах тоя каква работа има при стареца? И монахините, които бяха там, ми казаха: той е специален случай и старецът по свой начин му помага да поправи живота си, но не го отхвърля. Дори такива хора отивали при светците. А при нас, дори децата ви, които са ангели до вас, ви се противят. Защо? Нека размислим върху това и да кажем- аз какъв човек съм? Когато отивам при някоя компания с приятели като християнин, дали ме обичат или казват: *ох, сега дойде тоя, пригответе се за неговия странен тон!*

Следва продължение...

Превод от гръцки: Константин Константинов {comments off}